

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

70. Placidvs congressus cum vxore sua, quam credidit alienam, non commissit quidem adulterium realiter, sed tamen obiectiuè, atq[ue] vnum duntaxat peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

cundum patet ex dictis, nec aliud per industriam quamcunque adhibitam euincitur, quàm actionem proxenetæ referuari negotij gesti, vt bene Palao *loc. cit.* in fine.

LXX. *Placidus & Placidia coniuges tempore Bacchanalium larvis se induerunt, alijsque larvatis miscuerunt, ita tamen, vt neuter de altero quidquam sciret; interim post varias circumcursationes ita convenerunt, vt tandem rem simul haberent, rati ambo, alieno se coniugi copulari, donec altero die inspecta munera, quibus Placidus Placidiam ad facinus induxerat, errorem detegerent. Queritur. Vtrum Placidus adulterium: vnum vel plura peccata commiserit?*

Videtur imprimis non commisisse adulterium, quia hoc definitur à S. Thoma 2. 2. q. 152. art. 8. *voluntarius ad torum alienum accessus, per quem frangitur fides coniugalis.* Sed Placidus non comisit talem accessum. Ergo &c. Alij communiter existimant tria hinc commissa esse peccata. Nimirum duplex adulterij, & scandali. Ratio prioris est, quia hoc adulterio duo læduntur iura, scilicet propria vxor, & maritus adulteræ. Ratio posterioris, quia datur occasio ad ruinam.

Resp. I. Commisum esse peccatum adulterij non quidem *realiter*, sed *obiectiue*. Ita S. Thom. 1. 2. q. 19. art. 9. Ratio est, quia obiectum tribuit formam actui, prout hinc & nunc ab intellectu proponitur. Atqui Placido ob-

iecta

iecta fuit Placidia non tanquam vxor sua, sed tanquam aliena, & tamen ad eam accessit. Resp. II. Probabile esse, Placidum ex eo, quod putarit cum vxore alienâ rem se habere, non commisisse duo peccata, sed vnum tantum. Ita nonnulli apud Lug. *de Fœnit. D. 16. n. 258.* & expressè P. Ferrantinus *D. 1. de scan. q. 66. n. 119.* vbi alios etiam AA. allegat. Ratio est, quia duplex coniugium probabiliter nec numerum, nec speciem auget; prius quidem, quia probabilis multorum est sententia, ex pluralitate obiectorum non inferri pluralitatem malitiarum: posterius verò quia vtrumque intra eandem adulterij speciem se continet. Pluribus instantijs confirmat hanc responsionem Ferrantinus loc. cit. Ratio in contrarium allata aliud non euincit, quàm oppositam opinionem esse valde probabilem, & fortè probabiliorem, quod vltro concedimus. Resp. III. Placidum non commisisse peccatum scandali inducendo Placidiam tanquam alienam vxorem muneribus datis ad flagitium. Ita Palao *Tr. 23. pun. 9. n. 12.* Vbi ex S. Thomâ, Vasq. & Suarez vniuersim docet, inductionem esse merâ circumstantiam, quando fit ad actum inducenti & inducto communem, vt in proposito: Peccatum verò speciale tunc solùm, quando est ad actum inducto peculiarem. Placidus igitur vnū duntaxat commisit peccatum adulterij, non quidem

H;

dem

dem realiter, sed obiectiuè. Atque ex his patet ad rationes in oppositum.

LXXI. *Primus mercator inter alia accusat se in confessione de rebus iniquè acquisitis. Primianus Confessarius hortatur ipsum ad vitæ emendationem, nullâque aliâ restitutione impositâ absoluit ipsum. Queritur. Vtrum Primianus teneatur ad restitutionem ex eo, quod ad hanc faciendam non coegerit Primum pœnitentem?*

Videtur teneri. Ita Molin. P. Nauarr. L. 3. cap. 4. n. 125. & apud hunc alij. Ratio est, quia Confessario incumbit ex officio onus docendi necessaria pœnitentem. Ergo cum non admonet pœnitentem, facit contra officium, & consequenter ipsi tanquã veræ causæ imputanda sunt damna.

Resp. Probabilius esse, Primianum, etiamsi eo officio confessionem excipiat, non esse obligatum ad restitutionem, dum non admonet, vel non cogit Primum pœnitentem ad eam faciendam. Ita Valent. Azor. Suar. Reginald. Sanch. in sum. L. 1. c. 6. num. 5. & l. 2. cap. 12. num. 23. Less. de Iust. cap. 13. num. 78. Hurtadus de Iust. & Iure D. 9. diff. 10. Caspensis Tom. 2. Tr. 8. D. 1. sect. 9. §. per totum. & alij. Ratio est. Tum quia Confessarius non tenetur ex officio & iustitiâ prospicere bonis temporalibus aliorum, sed bono Spirituali pœnitentis. Tum quia contraria sententia in praxi nimis difficilis foret.

Atque